

punkto, modelo Z, principo. ~ilo. 1 Io, kio servas por ~i : ~ilo de pafilo (butoneto montranta la rektan linion al la celo) ; ~ilo de ciklo Z (pli ĝuste : direktilo) ; (f) tiu principo servas al li kiel ~ilo dum lia tuta vivo ; plej bona ~ilo estas la

lango Z (ĉar ĝi ebligas informiĝi). 2 ~folio, ~libreto : la organiza komitato publikigis kompletan ~ilon pri la kongresa urbo. ~isto. Homo, kiu profesie ~as turistojn. ~libro. Libro por ~i vojaĝantojn.

Ĝ

ĝangalo. Hinda marĉbarbaro, loĝata de multaj sovaĝaj bestoj.

* **Ĝardeno.** Loko, ĝenerale apuda de domo, priplantita per utilaj aŭ porplezuraj vegetaĵoj : *flor~o, legom~o ; publika ~o* (Kp PROMENADEJO, KORSO) ; ~kulturo. Kp PARKO. ~a. Rilata al ~o : ~a palisaro ; ~aj (nesovaĝaj) floroj ; ~a kulturo (pli intensa ol tiu de kampo). ~isto. Homo metie zorganta pri ~oj. ~urbo. Urbo, laŭ kies plano la domoj estas dise aranĝitaj inter herbejoj k arboj, k ĉirkaŭitaj per ~o. Stud~o, eksperiment~o, botanika ~o. ~o destinita por la scienca studo pri la vegetaĵoj.

ĝazbando b. Moderna dancorkestro amerikdevena, karakterizata per aldono de strangaj diversspecaj instrumentoj.

* **Ĝemi** (ntr). 1 Esprimi doloran senton per plendaj, ne artikigitaj sonoj : la vundito mallaŭte ~is ; aŭdiĝis en la nokto korskirantaj ~oj. Kp LAMENTI, SOPIRI. 2 (f) Aŭdigi plendan delikatan bruon, similan al ~o : la rivereto ~as sur la ŝtonoj ; la turtuoj ~as en la arboj ; ~blov de la vento ; ~o de la melankolia pluvo tra la folioj. Kp MURMURI, PEPI. **Ek~i** (ntr). Profunde spiri pro laceco aŭ malĝojo. **Plor~i** (ntr). Aŭdigi spasman bruon de gorgo, pro grava doloro fizika aŭ morala : plor~i ĉe la tombo de la filo (Kp SINGULTI).

Ĝemelo. Ĉiu el la idoj naskitaj ĉe la sama akuŝo ; dunaskito.

* **Ĝeni** (x). 1 Malfaciligi aŭ malhelpi ies movojn ; maloportuni al iu, malkomfortigi iun : ĉu la pakajo ~as vin ? ne ~u la iradon, al la irado ; tiu senĉesa bruo ~as min ; ne ~u vin pro mi ; malfeliĉo sin ne ~as, faru geston, tuj ĝi venas Z. Kp EMBARASI, OBSTRUCCI, BARI. 2 Mal-

faciligi ies agojn aŭ decidojn pro moralaj malhelpoj : via ĉesto ~is lin ; havi mienon tre ~itan Z ; tre ~as min, ke mi devas fari tiun viziton, tiun klopodon ; li forte sin ~is saluti tiun friponon Z (li malvolonte, sindevige salutis) ; eble ili sin ~as fari al mi malagrablaĵon Z (sin ~as, por ne fari ; ili malvolonte faras ; ili hezitas fari) ; oni ofte sin ~as eldiri (sin ~as por ne eldiri ; malvolonte, timeme, hezite eldiras) libere sian opinion, por ne kontraŭbatali publike la majstron Z (Kp KONFUZI, KONSTERNI, ENUI, PENI, TEDI, HONTI, TIMI, HEZITI). RIM. Ĉar sin ~i kun infinitivo estas dubasenca (1 sin~i por fari ; 2 sin~i por ne fari), estas rekomende uzi ĉiam post ĝi por aŭ por ne, laŭ la senco. ~(a)j)o. Maloportunaĵo, embaraso : la diverseco de la lingvoj estas granda ~o por la, internaciaj rilatoj. ~a Z. Maloportuna, malhelpanta, embarasanta, malagrabla, ĉagrena : jen tre ~a afero, okazaĵo, prokrasto. ~(at)eco Z. Sento de tiu, kiu sin~as : lia ~ateco faris lin iom ridinda, k mallerta ; ~eca mieno Z, rideto. ~ulo. Teda, malhelpanta altrudulo. **Sen~a.** 1 Ne ~anta sin kontraŭ aliaj, senceremonia, intimeca : sen~a homo, junulo ; sen~a invito, kunveno, manĝo (Kp NEGLIĜA, FAMILIARA). 2 Ne~ata, ne~ita : ŝi penis aperiĝi sen~an rideton Z (Kp LIBERA). 3 Ne sufiĉe ~anta sin kontraŭ aliaj ; tro senceremonia ; malkonvena ; senhonta ; sen~aĉa ; tro sen~a : sen~a konduto, vesto ; sen~e paroli kontraŭ iu (Kp MALRESPEKTA, AROGANTA, CINIKA, IMPERTINENTA). **Sin~a.** 1 Sin ~anta por aliaj : li estas afable sin~a por ĉiuj k ĉiam preta helpi (Kp SINDONEMA, KOMPLEZEMA). 2 Tro ~anta sin kontraŭ aliaj ; nesufiĉe memfida ; hontema ; ne-